2022

POLITICAL SCIENCE

(Honours)

Paper : POL–HC–1026

(Constitutional Government and Democracy in India)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer any *ten* of the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো **দহটাৰ** নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

(a) Indian Constitution was adopted in the Constituent Assembly on 26th January, 1949.

(Write True or False)

সংবিধান সভাই ১৯৪৯ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীত ভাৰতীয় সংবিধানখন গৃহীত কৰিছিল।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(b) The Constitution of India contained 8 / 9 / 12 Schedules in 1950.

(Choose the correct answer)

ভাৰতীয় সংবিধানত ১৯৫০ চনত ৮ / ৯ / ১২ টা অনুসূচী আছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(c) Which Amendment incorporated the word 'Integrity' in the Preamble to the Indian Constitution?

কোনটো সংশোধনীয়ে 'সংহতি' শব্দটো ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাত সংযোজিত কৰিছে?

(d) Right to Property is a _____ right.

(Fill in the blank)

সম্পত্তিৰ অধিকাৰ এক _____ অধিকাৰ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(e) Mention one freedom listed in the Article 19 of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৯নং অনুচ্ছেদত তালিকাভুক্ত কৰা এটা স্বাধীনতা উল্লেখ কৰা।

(f) The eleventh Fundamental Duty was added to the Indian Constitution by the _____th Constitutional Amendment Act.

(Fill in the blank)

১১নং মৌলিক কৰ্তব্যটো _____তম সংশোধনী আইনৰ যোগেদি ভাৰতীয় সংবিধানত সংযোজিত কৰা হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(g) The Union Legislature of India is bicameral.

(Write True or False)

ভাৰতৰ কেন্দ্ৰীয় সংসদ দ্বিসদনীয়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(h) Who can exercise a casting vote in the Joint Session of Parliament?

সংসদৰ যুটীয়া অধিৱেশনত নিৰ্ণায়ক ভোট কোনে প্ৰদান কৰিব পাৰে?

(i) The President of India

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতি

(ii) The Prime Minister of India

ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী

(iii) The Speaker of Lok Sabha

লোকসভাৰ অধ্যক্ষ

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(i) The Vice President of India is the _____ Chairman of Rajya Sabha.

(Fill in the blank)

ভাৰতৰ উপৰাষ্ট্ৰপতি ৰাজ্যসভাৰ _____ সভাপতি।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(j) The third reading is the first / second / final stage of an ordinary bill.

(Choose the correct answer)

বিলৰ তৃতীয় পাঠ হৈছে এখন সাধাৰণ বিলৰ ১ম / ২য় / চূড়ান্ত পৰ্যায়।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(k) The idea of 'Rule of Law' is adopted in Indian Constitution from the Constitution of Ireland / England / Canada.

(Choose the correct answer)

আইনৰ শাসনৰ ধাৰণাটি ভাৰতীয় সংবিধানে গ্ৰহণ কৰিছে আয়াৰলেণ্ড / ইংলেণ্ড / কানাডাৰ সংবিধানৰ পৰা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(l) Write the name of the present Chief Justice of the Supreme Court of India.

ভাৰতীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ বৰ্তমানৰ মুখ্য ন্যায়াধীশজনৰ নাম লিখা।

(m) The power of Judicial Review is enjoyed only by the Supreme Court of India.

(Write True or False)

ন্যায়িক সমীক্ষাৰ ক্ষমতা কেৱল ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ে উপভোগ কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(n) Which motion is adopted by the Lok Sabha to remove the Prime Minister from his Office?

প্ৰধানমন্ত্ৰীক তেওঁৰ পদৰ পৰা অপসাৰিত কৰিবলৈ লোকসভাই কোনটো প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ কৰে?

(o) Article 1 of the Indian Constitution declares India as a Federation.

(Write True or False)

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১নং অনুচ্ছেদে ভাৰতবৰ্ষক এখন যুক্তৰাষ্ট্ৰ বুলি ঘোষণা কৰিছে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(p) The State List enumerates the subjects on which each State Legislature can legislate.

(Write True or False)

প্ৰতিখন ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডলে আইন প্ৰণয়ন কৰিব পৰা বিষয়সমূহ ৰাজ্যিক সূচীয়ে তালিকাভুক্ত কৰিছে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(q) The lowest tier in the Panchayati Raj system is Gram Sabha and Gaon Panchayat.

(Write True or False)

পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাত নিম্নতম স্তৰটো হৈছে গাঁও সভা আৰু গাঁও পঞ্চায়ত।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(r) The 74th Constitutional Amendment Act, 1991/1992/1993 deals with the Local Urban Administration in India.

(Choose the correct answer)

৭৪তম সংবিধান সংশোধনী বিধেয়ক, ১৯৯১/১৯৯২/১৯৯৩ ভাৰতৰ স্থানীয় নগৰ প্ৰশাসনৰ লগত জড়িত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Write very short answers on any *five* of the following : 2×5=10

তলৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** অতি চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Who framed the Indian Constitution? What was the time taken to frame and enact the Constitution?

ভাৰতীয় সংবিধান কোনে ৰচনা কৰিছিল? সংবিধানখন ৰচনা কৰি বলৱৎ কৰাৰ বাবে কিমান সময়ৰ প্ৰয়োজন হৈছিল?

(b) Write two differences between Fundamental Rights and Ordinary Legal Rights.

মৌলিক অধিকাৰ আৰু সাধাৰণ বিধিগত অধিকাৰৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

(c) Which part of the Constitution of India incorporates Directive Principles of State Policy? Are they justiciable?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অংশত ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে? এইসমূহ বাদযোগ্যনে?

(d) Write two Fundamental Duties of Indian citizens.

ভাৰতীয় নাগৰিকৰ দুটা মৌলিক কৰ্তব্য লিখা।

(e) Mention two privileges enjoyed by the Members of Parliament.

সংসদৰ সদস্যসকলে উপভোগ কৰা দুটা বিশেষাধিকাৰ উল্লেখ কৰা।

(f) Who can call a Joint Session of Parliament and when?

কোনে আৰু কেতিয়া সংসদৰ যুটীয়া অধিৱেশন আহ্বান কৰিব পাৰে?

(g) Can Rajya Sabha reject a Money Bill? How long can it retain a Money Bill passed by Lok Sabha?

ৰাজ্যসভাই বিত্ত বিল নাকচ কৰিব পাৰেনে? লোকসভাই গৃহীত কৰা এখন বিত্ত বিলই কিমান দিন পলম কৰাব পাৰে?

(h) Write two eligibilities of the Judges of the Supreme Court of India.

ভাৰতীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশসকলৰ দুটা যোগ্যতা লিখা।

(i) What is Public Interest Litigation?

ৰাজহুৱা স্বাৰ্থজনিত গোচৰ কি?

(j) Mention two subjects stated in the Union List.

কেন্দ্ৰীয় সূচীৰ দুটা বিষয় উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any *four* of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Objective Resolution

উদ্দেশ্য সম্বলিত প্ৰস্তাৱ

(b) Significance of the Preamble to the Indian Constitution

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাৰ তাৎপৰ্য

(c) Right to Constitutional Remedy

সাংবিধানিক প্ৰতিকাৰৰ অধিকাৰ

(d) Appellate Jurisdiction of the Supreme Court of India

ভাৰতীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ আপীল বিচাৰ ক্ষমতা

(e) The position of the Prime Minister of India in Indian political system

ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ পদমৰ্যাদা

(f) Five unitary features of the Indian Federalism

ভাৰতীয় যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ পাঁচটা একাত্মক বৈশিষ্ট্য

(g) The system of reservations in the Local Self-Government in India.

ভাৰতীয় স্থানীয় স্বায়ত্ত্ব শাসিত চৰকাৰত সংৰক্ষণ ব্যৱস্থা

(h) Municipal Board

পৌৰসভা

4. Answer any *four* of the following questions : 10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Highlight the salient features of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

(b) Explain the ideals enshrined in the Preamble to the Constitution of India.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাত প্ৰতিষ্ঠিত আদৰ্শসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What do you understand by Fundamental Rights? Why are they incorporated in the Indian Constitution? What are their limitations?

মৌলিক অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা? এই সমূহক ভাৰতীয় সংবিধানত কিয় সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে? সিহঁতৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ কি কি?

(d) Discuss the initiatives taken by the Indian Government in implementing the Directive Principles of State Policy.

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহৰ বাস্তৱ ৰূপায়ণৰ বাবে ভাৰতবৰ্ষই গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Analyze the emergency powers of the President of India.

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ জৰুৰীকালীন ক্ষমতাৰ বিশ্লেষণ কৰা।

(f) Write a comparative note on the powers and functions of Lok Sabha and Rajya Sabha.

লোকসভা আৰু ৰাজ্যসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলীৰ ওপৰত এটি তুলনামূলক টোকা লিখা।

(g) Discuss the role of the Prime Minister of India as the head of the Central Council of Ministers.

কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী পৰিষদৰ মুৰব্বী হিচাবে ভাৰতীয় প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(h) Discuss the law making procedure of the Indian Parliament.

ভাৰতীয় সংসদৰ আইন প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।

(i) Write a note on the Legislative relation between the Centre and the States in Indian Federal system.

ভাৰতীয় যুক্তৰাজ্যিক ব্যৱস্থাত কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজৰ আইনসংক্ৰান্ত সম্পৰ্কৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(j) Evaluate the Local Self-Government in India.

ভাৰতৰ স্থানীয় স্বায়ত্ত-শাসন ব্যৱস্থাৰ মূল্যায়ন কৰা।

★ ★ ★